

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ¹⁾
za rok 2020**

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przez mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przez mnie jednostce sektora finansów publicznych*

.....**OBRONA NARODOWA**.....
(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych*)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitorowania realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: oświadczeń cząstkowych osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie oraz dyrektorów komórek organizacyjnych i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi, wniosków z aktualizacji wewnętrznych regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych Ministerstwa, wniosków z analizy korespondencji dotyczącej funkcjonowania działu, wniosków z realizacji procesu planowania działalności na rok 2020.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

↓ ARSZANKA 30.04.2021r.
.....
(miejscowość)

.....

.....
(podpis ministra)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Analiza źródeł zapewnienia dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej w dziale administracji rządowej – obrona narodowa w 2020 r. wskazuje, że występowały problemy przede wszystkim w obszarach:

- skuteczności i efektywności działania:

Osiągnięto poprawę skuteczności działania w stosunku do roku 2019 – mimo wystąpienia pandemii SARS-COV-2 **zrealizowano wszystkie cele strategiczne** wyznaczone w Planie działalności Ministra Obrony Narodowej na 2020 r. Tak wysoką skuteczność odnotowano w oparciu o pomiar mierników głównych, jednak część planowanych wartości mierników pomocniczych nie została osiągnięta. Wpływ pandemii oraz związanych z nią obostrzeń miał zasadnicze znaczenie w kontekście uzyskania niższych niż zakładano wskaźników w obszarze szkolenia, ukompletowania jednostek Wojsk Obrony Terytorialnej, rozwoju zdolności Sił Zbrojnych RP do przetrwania i ochrony wojsk oraz zabezpieczenia logistycznego.

Odnotowano poprawę w obszarze zarządzania ryzykiem. Przyjęto w ubiegłym roku kwartalny cykl monitorowania ryzyk i mechanizmów ich kontroli dla celów wyznaczonych w Planie działalności Ministra Obrony Narodowej na 2020 r. oraz przygotowano dla komórek organizacyjnych Ministerstwa wskazówki w sprawie sposobu realizacji udokumentowanego zarządzania ryzykiem. Skutki wybuchu pandemii stały się źródłem wielu nieprzewidywanych wcześniej ryzyk, które w różnym stopniu oddziaływały na realizację celów, wymuszając definiowanie nowych lub aktualizację wcześniej zaplanowanych działań w reakcji na ryzyka. Rejestry ryzyka były aktualizowane częściej niż w latach ubiegłych.

- wiarygodności sprawozdań:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oświadczenia o stanie kontroli zarządczej „część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem. W przedmiotowej sprawie zostały przygotowane szczegółowe wytyczne w zakresie sposobu i kryteriów oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w podległych strukturach organizacyjnych. Mimo powyższego, w niektórych jednostkach i komórkach organizacyjnych **wystąpiły przypadki raportowania o wystarczającym stopniu** funkcjonowała adekwatnej, skutecznej i efektywnej **kontroli zarządczej, chociaż stwierdzono** na podstawie innych źródeł zapewnienia **zastrzeżenia** do jej funkcjonowania. W efekcie niedostrzegania problemów funkcjonowania kontroli zarządczej, nie podejmowano w tych komórkach i jednostkach organizacyjnych działań usprawniających, co w konsekwencji może doprowadzić do obniżenia skuteczności w osiąganiu celów i realizacji zadań.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

- 1) Ocena wyników zarządzania ryzykiem prowadzonego w ramach osiągania celów w komórkach organizacyjnych Ministerstwa.
- 2) Opracowanie i implementacja kompleksowego programu w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.
- 3) Dostosowanie metodyki analizy ryzyka dla audytu wewnętrznego po zmianach struktury organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej.
- 4) Wdrożenie systemu zapewnienia jakości we wszystkich jednostkach prowadzących działalność lotniczą.

- 5) Nowelizacja przepisów w zakresie pozyskiwania mienia przez muzea wojskowe z przeznaczeniem na cele statutowe.
- 6) Nowelizacja regulacji dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej w dziale administracji rządowej – obrona narodowa.
- 7) Nowelizacja regulacji dotyczących planowania i rozliczania działalności w resorcie obrony narodowej.
- 8) Przygotowanie regulacji określających szczegółowe zasady dotyczące inwentaryzacji mienia stanowiącego zapasy wojenne.
- 9) Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć z zakresu kontroli zarządczej lub jej wybranych elementów, zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez kierowników komórek lub jednostek organizacyjnych.
- 10) Precyzyjne określenie w wewnętrznych regulaminach organizacyjnych zadań realizowanych w ramach nadzoru nad wykorzystaniem dotacji celowej udzielanej Muzeum Wojska Polskiego.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

- 1) W ramach doskonalenia działalności kompetencyjnej i organizacyjno-etatowej w resorcie:
 - przygotowano projekt nowelizacji decyzji nr 184/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie działalności kompetencyjnej i organizacyjno-etatowej dotyczącej jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej;
 - przygotowano projekt nowelizacji decyzji nr 4/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 stycznia 2018 r. w sprawie działalności organizacyjno-etatowej w Ministerstwie Obrony Narodowej.
- 2) Dokonano przeglądu wprowadzonych w Ministerstwie ewidencji niepublikowanych aktów prawa wewnętrznego obejmujących decyzje, które nie mają charakteru normatywnego lub decyzje, które nie dotyczą ogólnej działalności resortu, w tym o charakterze specjalistycznym.
- 3) W ramach przedsięwzięć usprawniających zarządzanie ryzykiem w urzędzie Ministra Obrony Narodowej:
 - przygotowano wskazówki dla kierowników komórek organizacyjnych w zakresie sposobu prowadzenia udokumentowanego zarządzania ryzykiem;
 - wprowadzono obowiązek przedstawiania przez kierowników komórek organizacyjnych udokumentowanych wyników zarządzania ryzykiem w ramach sporządzania sprawozdań z wykonania planów działalności.
- 4) Decyzją nr 101/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 sierpnia 2020 r. powołano *Zespół do spraw kodyfikacji przepisów prawa dotyczących obronności państwa*. Zespół dokonał przeglądu obowiązujących przepisów powszechnych dotyczących obronności oraz przyjętych na ich podstawie przepisów wewnętrznych. Prace Zespołu będą kontynuowane w 2021 r.

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).

- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.